

29 473

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,  
SISTENS:  
ANIMADVERSIONES IN AETI-  
OLOGIAM HYDROPI,  
QUAM,  
CONSENTIENTE ILLUSTRIS MEDI-  
CORUM ORDINE

IN  
UNIVERSITATE CAESAREA LITERARUM DORPATENSI,  
PRO GRADU DOCTORIS MEDICINAE  
ET CHIRURGIAE  
RITE CAPESSENDO,  
IPSIS CALENDIS MARTII MDCCCV. HOR. X.  
IN AUDITORIO MAXIMO

PUBLICAE DEFENDET

AUTOR,

JOANNES HENRICUS KOHL, LIVONUS,

Tartu Ülikooli Kirjandusliku Teaduskonna Magister.

Raamatukogu

70044

DORPATI,  
LITERIS MICHAELIS GERHARDI GRENZII,  
TYPOGRAPHI ACADEMICI.

1805

---

## Proëmium.

---

*Processus chemico-physicus mutationis formae atque mixtionis humorum, nec momentum quidem interruptus, vitam organicam in genere et potissimum organico - animale constituit. Humores nempe e forma fluido-stillatitia (tropfbarflüssige) in vaporosam, aut æream transeunt; nec non in concretam, aut solidam, mutantur. Vapor iste humidus, qui ex orificiis vasorum minimorum quovis in cavo corporis nostri exhalatur, calorigi liberi ope humori moto inhaerentis, nec non vasorum ipsorum vi, formam hanc induisse videtur. Etsi arteriolae serosae, quae hoc officio funguntur, tunica musculari omnino carent, tamen illis incitabilitas cum reactione sat memorabili insidet, quae uno alterove*

incitamento facile mirum in modum augentur.  
 Secretio vaporis istius mere mechanice procedit,  
 cum serum exhalatum qua tale in sanguine jam  
 existit; ideoque paratione zoochemica amplius non  
 eget. Qui ubique in corpore animato occurrit,  
 organorum singularium inter se antagonismus,  
 et systemati seroso-lymphatico non deest. Antago-  
 nismi ope fere omnia vitae phaenomena egregie ab-  
 solvuntur. Extendit musculus hic, contrahit alter  
 quaecumque membrum, et ambo invicem actiones  
 suas moderantur. Mirabilis inter cardiâ et pylo-  
 rum antagonismus digestioni primariae in ventri-  
 culo inservit. Certamen orificii collique uteri cum  
 fundo conceptum foetum per justum temporis spa-  
 tium in cavo hujus organi retinet; antagonismus  
 idem elapso hoc tempore partus negotium absolvit.  
 Abducitur sanguis e corde in remotiores corporis  
 regiones ope arteriarum, in venis mox ad fontem  
 redux. Talem etiam functionem antagonisticam  
 inter serosa vasa licet observare et inter lymph-  
 tica. Quem illa in quacumque cava dimittunt

halitum aquosum haec orificiis suis imbibunt, ne cavitates inundentur. Sed resorptio ista nullo modo processus mere mechanicus, uti arbitror, habendus erit; humores potius in vasis lymphaticis aliam subeunt mixtionem chemicam, ratione proportionis partium illos constituentium, quam qui in arteriis serosis vehuntur. Tempore antiquiori systematis seroso-lymphatici notitia justo nimis neglecta jacebat. Historiam hujus rei literariam inter alios graphice Lindner a) nobiscum communicavit. Sed recentiori aevo rei gravitatem sentientes curatori et indefesso studio, eam tam anatomico et physiologico, quam pathologico respectu coluere viri celeberrimi Cruikshank b), Mascagni c), Assalini d), Soemmering e), et praeceptor summe venerandus Isenflamm f)

a) *De Lymphaticor systemat. Diss. Hal.* 1787.

b) *Anatomy of the absorb. vessels. London* 1786.

c) *Vasorum lymphaticor. histor. Sien.* 1787.

d) *Vers. Ab. d. Krankhelt. d. lymph. Syst. Dresd.* 1792.

e) *De morb. vasor. lymphaticor. Traject.* 1795.

f) (H. F.) *Diss. de absorption. morbos. Erlang.* 1791.

cum fratre g), ut alios tacendo praeteream, qui non minus hac de re bene meriti jure habentur.

Grave profecto et multifarinum est officium, quo systema seroso — lymphaticum in corpore animantium fungitur. Etenim non solum ad mutationem mixtionis humorum multum facit, cum vasa sic dicta secernentia, et exhalantia serosorum sub familia militant et lymphatica, sive resorbentia, liquores chylosos materiamque heterogeneam ex aëre absorptam sanguini advehunt; sed, ni fallor, arteriolae serosae etiam oxygenium sanguini inhaerens secernunt. Repentina humorum seroso-lymphaticorum in morbis quibusdam acidatio huic opinioni arridet. In affectionibus cutaneis, quae vasorum exhalantium systema potissimum vellicant v. c. in nonnullis febribus exanthematicis, vaporacidus sentitur. Qui in pustulis herpeticis scatet, humor, sapore acido gaudet. Ichor cancrusus, acido mordenti stipatur. Hujus rei experientiam casu fecit praeceptor vene-

g) Ch. F. Isenfl amm Diss. de absorpt. san. Erl. 1791.

randus, cl. Balk. Inquinaverat nempe digitum, mammarium cancrum scrutando tangens, ichore effluente aquoso. Acerrime de morbi statu cogitans eundem digitum labiis involuntarie admoverat. In ipso hoc momento saporem acidi concentrati cum dolore pungenti subitaneo in radice linguae, sensu isto simillimo, qui e processu Galvanico prodit, sentiebat. Sapor vero iste non post paululum temporis sponte evanuit, sed tam diu duravit, donec solutione aquosa Kali vegetabilis os iteratis vicibus eluebatur. Objici forsitan posset, exempla in auxilium sententiae meae allata, nil de officio systematis serosi physiologico probare, cum ulla sine exceptione e statu pathologico petita patent. Sed analysis chemica liquoris amnii a viris in arte docimastica scientiisque physicis versatissimis, Cl. Boniva et Vauquelin h). instituta, opinionem hanc egregie firmit. Phaenomena analysis istam concomitantia partim acidi liberi, par-

h) I. Horkel Archiv f. d. thierisch chem. 1. Bd. 1. St.

tim Kali liberi praesentiam manifestare videbantur. Cum vero uno eodemque tempore ambo in eodem liquore, absque mutatione in sal neutrum, coexistere nesciunt, contradictionem omnem periculi hujus autores eo dirimendi operam navarunt. ut modo contendant: „das Schaafwasser verhalte sich gerade so, als wenn eine Säure darin zugegen sey.“ Si vero ponamus, serum oxygenio libero esse divitem, phaenomena antedicta facili negotio conciliare possimus. Oxygenium nempe non acidum completum igiturque legum chemicorum expers est, quae acidis imperant. Sed omnium acidorum basis constituit, quare, ubi acidi phaenomena appareant, materiei illius praesentia nullo modo erit neganda. Ophioni meae quidem bellum indicare videntur analysés chemicæ humoris hydropici, quas Cl. Fourcroy <sup>i)</sup> et van Mons <sup>k)</sup> nobiscum communicarunt. Ex isto nimirum examine elucescit, observata phaenomena magis dominium Kali,

i) Horkel l. c. 1. Bd. 2. Hft. S. 247. ff.

k) Reil Archiv f. d. Physiol. II. Bd. 1 Hft. S. 123 ff.

quam acidi libet aut oxygeni probasse. Monendum vero hic erit:

**I.** Oxygenum in vasis serosis ipsis sub forma gasis contineri; quia cum calorigo nuptum et per hoc connubium in formam antedictam mutatum sit. Gas istud avolat; simulac humor, vasa serosa hactenus sub forma exiturus, in cava quaevis effusus, non statim a systemate lymphatico absorbatur.

**II.** F. O. R. O. y. ipse contendit; Oxydationem humoris hydropici causam esse coalescentiae materiae albuminosae in hoc humore appaerentis.

**III.** Humor hydropicus ab eo differt, qui in vasis serosis lymphaticis circulum normalem absolvit. Prior nimirum, omnis motus nunc expers, ratione mixtionis chemicae mirè mutatur. Necesse est, potissimum cum calorigi sponte evoluti actio, in chemia corporis vicidi certissime multum operantis, hic omnino cessat, aut tantum legibus anorgicis moderatur.

**IV.** Ex humoris hydropici examine, simulac



modo effusus sit, instituto, certiora de mixtione ejus data colligere licebit.

Adsumt unicuique organo stimuli, quibus incitabilitas ejus sana aut morbosa prae aliis agitur. In systemate sanguifero sanguis calidus sparta hac fungitur; in lymphatico autem, ut mihi videtur, oxygenium munus istud obit. Omnia enim inter pharmaca, quae actionem organorum lymphaticorum potissimum stimulant, metalla oxydata, quibus, docente chemia, oxygenium leviter modo adhaeret, locum fere primum sibi vindicant.

Auxilium, quod glandulis atque vasis lymphaticis obstructis fert Galvanismus, aut electricitas, plerique eam propter causam apparere credidimus, quod incitamento isto vires vitales valide excitentur. Libenter huic opinioni calculum meum adjicio, sed penitus indagare juvabit, nonne potius mediate effectus producat. Patet nimirum, electricitate potissimum Galvanica humores aquosos decomponi, ita, ut gas oxygenicum hucusque in illis latens, nunc liberum fit. Ejus solum ope, ut mihi

videtur, aucta vasorum et glandularum actio erit explicanda, cum oxygenium stimulus est, huic systemati consuetus et amicus. Eximiae virtutes, quibus electricitas tam communis, quam Galvanica, in nervorum resolutionibus et hemiplegia candet, forsitan etiam unice ex processu jam dicto analytico proficiuntur. Persuasum enim, me habeo, in affectionum nervosarum, tam febrilium, quam chronicarum, aetiologia accuratius indaganda, nutritionem nervorum per vasa vaginas nerveas penetrantia nimis esse neglectam. Sunt autem vasa haec partim serosa, partim lymphatica. Gas oxygenicum, Ope Galvanismi applicati liberatum, torpida nervorum vasa stimulat, ut viviora nutritionis officio fungantur, sicque sensim resolutio cesset et sensibilitatis principium organis hisce restituatur, quod, ni fallor, potissimum in materie quadam gasiformi, e vasorum ramulis minimis evaporante, consistat.

---

## Animadversiones in aetiologiam hydropis.

Pauca haec de systemate seroso — lymphatico praefari ex re fore putavi, quoniam melius ea illustrare possint, quae de Hydrope cum lectoribus communicare decrevi. Aequus rerum censor vix exspectabit, me in monographia hujus morbi versari velle, quae omnibus ex numeris absoluta esset. Laborem hunc partim ingratum, cum compilationes laurea aegre modo ornantur, partim vires meas longe superantem existimavi; partim denique, longum temporis spatium in illum collocare, circumstantiae negabant. Accidit nempe tenui hucusque fortuna ducto, ut casu felici munus medici peculiaris mihi oblatum sit, sub ea quidem conditione, ne ultra mensis hujus finem illud obire negligerem. Sufficiant haec, indulgentes mihi judices parare, si fragmenta solum nonnulla de morbo, diro colligere nonnullaque dubia illum spectantia examini submittere periclitatus sum.

*Causam hydropis generalem semper in debilitate indirecta aut directa, tam Organismum totum, quam systema potissimum seroso-lymphaticum infestante quaerendam esse, in eo fere omnes conveniunt, qui in aetiologiam hujus Morbi inquaesiverunt; v. g. Monro <sup>l)</sup>. Mezler <sup>m)</sup>, Millmann <sup>n)</sup>, Langguth <sup>o)</sup>, Horn <sup>p)</sup>, Richter <sup>q)</sup> denique Pop <sup>r)</sup>, ut plures tacendo praeteream. Lymphatica vasa s. resorhentia, actione sua imminuta ad hydropis genesin immediate conferre, de eo plerisque his non amplius sub judice pendere videtur. Haec vasa solummodo accusantur, liberatis serosis. Attamen absorptionis negotium viribus vitae vix eget, cum forsitan sola lege mechanico-physica adhaesionis et attractionis regitur <sup>s)</sup>.*

Quod praeclare etiam inde elucescit, ut non modo tubuli capillares et spatia angustiora pa-

*l)* Abhandl. von der Wassersucht und ihr. Gattung. Leipz. 1777.

*m)* Von der Wassersucht. Ulm. 1787.

*n)* Animadversiones de natur. hydrop. Lond. et Vien. 1779.

*o)* Diss. de hydrope. Viteberg. 1780.

*p)* Beitrag. z. medicinisch. Kl. m. k. II. Bd. Braunsch. 1780.

*q)* Medicin. und chirurg. Bemerk. I. Bd. Gœtt. 1793.

*r)* A. Röschlaub Magaz. d. Heilkund. I. Bd. 3. St.

*s)* de la Lande. Dissert. sur la cause de l'elevation des liqueurs dans l. tub. capillair. à Paris 1770.

rietibus circumscripta, quae in corporibus anorgicis exstant, humores in cavis suis adscendere jubeant, sed post mortem etiam vasorum resorbentium vis per aliquod temporis remaneat, uti quisque convictum se habere potest, cui experimenta quaedam instituere placeret. Cl. *Pop* quidem <sup>1)</sup> vasa serosa sic ut absorbentia debilitate relativa in hydropse semper stipari docet, hocque eo demonstrare cupit, ut in cavo thoracis et pericardii illorum, qui morbo chronico jugulati sunt, plus liquoris inveniretur, quam in iis, qui repentine moriebantur. Dubito autem, an res semper ita se habeat, cum tot sectionibus institutis hanc legem confirmatam videre mihi non contigit. Nec desunt, qui hydropes natura sua hypersthenicos observasse affirmant.

Primus jam *Serapion* (*Jahiah*, *Ebn. Serapion*), saeculo nono ineunte clarus, nonnulla de hydropse inflammatorio nobiscum communicavit <sup>2)</sup>; *Stoll* <sup>3)</sup>, *Morgagni* <sup>4)</sup> et in observandis morbis cl. *Frank* <sup>5)</sup> hydropis acuti inflammatorii mentionem uberrime

1) l. c. pag. 428 — 29.

2) Oper. therapeut. Libr. XII.

3) Rat. medend. Part. VII.

4) De sedib. et caus. morb. epistol. I.

5) De curand. homin. morb. epitom. Libr. II, §. 126.

Manhæm 1792.

fecerunt. Contigit denique praeceptorum dignissimo, *Balk*, ut ab eo relata referam, sola methodo sic dicta antiphlogistica hydropi mederi, qui purgante medicina et diuretica antea propinata eatenus pervenerat, ut transitum in enteritidem iam minaretur.

Liceat tironi, quae de genesi hujus morbi explicanda illi arrident, paucis lineis hac occasione examini censorum offerre.

Causa nimirum efficiens proxima hydropis in eo versari mihi videtur — ut aucta sit vasorum exhalantium functio, systemate absorbenti normali modo gradu agente, nulla autem ratione valde imminuto.

Sequentia opinionem hanc ad verisimilitatis gradum altiorem perducere forsitan valeant.

I. Axioma existat firmissimum et genuina experientia rite comprobatum — qualemcumque stimulum organa secernentia modice incitantem, secretionis negotium augere. Purgantium, diureticorum, quin immo vesicantium (quae quasi artificialem et topicam anasarcam pariunt) effectus hac modo lege naturae organicae stabilita absolvantur. Catharralis narium aut intestinorum effluxus idem probat.

Dubitare liceat, humoris moti profluvium auctum unquam observatum esse, absque aucta

vi vasorum. Major effectus majorem semper causam agnoscit. Videtur igitur mihi, doctrinam de fluxibus sic dictis passivis, contradictione absoluta premi. Etenim si in illis ostiola vasorum minimorum justo amplius dilatata et diametrum majorem esse ponamus, haec tamen ad statum morbosum rectius explicandum non sufficiunt, nisi *impulsus* versus ostiola tendentem simul adesse confiteamur, cui haec resistendo non erit paria. Quid, quaeso, impulsus istum movet, quam vis ramificationum majorum eorundem vasorum stimulo quodam aucta? Omnes porro humores vaporis sub forma prodeuntes ope calorigi liberi, docente doctrina physica, e forma liquido, *Billatitia* in vaporosam transeunt. *Caloricum vasorum arteriosorum minimorum activitate potissimum evolvi ex physiologicis constat* 2). Cum vero in hydrope, an in tela cellulari, an in singulari quodam cavo, aliqvo spatio, existat, idem est, serum semper vaporis sub forma exhalatur et posthaec modo demum, si caloricum avolat, humoris hydropici formam spissiore induit, quis est, quin, vasorum exhalantium debilitatem causam morbi nostri iure poni, negat?

2) F. Hildebrandt Lehrbuch der Physilog. §. 530. Erlang. 1799.

II. *Omnes fere causae hydropigenae remotiores incitamenti instar agunt. Liceat frequentissimarum catalogum repetere. Sanguinis profluvia normalia, aut ea, quae natura non aegre ferebat, repentine suppressa; ischuria renalis; interrupta cutis spiratio universalis, vel topica; arthritis retrogressa, aut anomala; rheumatismus; morbi febriles exanthematicae refrigerio in stadio desquamationis turbati, inter quos scarlatina et purpura potissimum eminent; potuum spirituosorum abusus; syphilis; scabies; herpes; impeditus humorum per aliquot organa aut vasa majora circulus. Jure dubito, fore plerosque e medicorum ingeniosorum numero, qui mecum non conveniunt, causas hucusque allatas stimuli sparta in systema arteriosum fungi. Mirum enim existat, tam ope circuli humorum, quam consensus, inter organa incitabilia commercium. Mediante stimulo isto vasorum exhalantium actio notabilis augeatur, partim cum immediate tunicae illorum irritabiles punguntur, partim cum ramis majoribus vellicatis vehementior ad arteriolas serosas impulsus machinatur, evaporationem auctam gignens. Cum vero plerumque eodem tempore periphēria externa spasmo constringitur, spiratio per vasa cutanea cessat et omnis*

\*\*



impetus eas versus ramificationes tendit, quibus cava interna, aut tela cellulosa humectantur. Pari ratione etiam circulatio libera in quovis organo impedita morbo nostro ansam praebet, dum majori scilicet vi ad ea repellitur vasa, quae melius patent et fortiter eorum fines intrat, quorum *reactione* nunc caloricum copiosius evolvitur et cum humore nuptum vaporis instar per ostia avolat, ubi, cum major vaporis hujus copia sit, quam ab venis lymphaticis statim resorberi posset, in formam stillatitiam redit et cavernas inundat. Si medicum tironem juvat, noviozem theoriam autoritate procerum suffulsisse, opinioni meae — *causas fere omnes hydropigenas stimuli instar agere* — vir annuit, magni in arte nominis *a)*. Liceat hinc *Richteri* ipsissimis verbis uti: „In den gewöhnlichen Fällen scheint Schwäche des Körpers, vorzüglich des lymphatischen Systems, *blos die prädisponirende, und ein widernatürlicher Reiz, welcher dergestalt auf das lymphatische System wirkt, dass er die Circulation, Secretionen und Excretionen dieser Feuchtigkeiten stört, und dadurch Stokungen, Anhäufungen, Ergiessungen verursacht,*

*a)* A. G. Richter medicinisch. u. chirurg. Bemerkung. Goetting. 1793.

„die häufigste causa procatartica der Wasser-  
 „sucht zu seyn, u. s. w.“ Nec Cl. Boeck-  
 mann <sup>b)</sup>, haesitat, nimiam Systematis lymphatici  
 energiam inter causas memorare, quae hydro-  
 pis genesi favent.

### III. *Hydropem ventriculorum cerebri semper sta- tus hypersthenicus antecedit.*

Cl. Ludwig <sup>c)</sup>, Quin <sup>d)</sup>, Girtanner <sup>e)</sup> alii-  
 que in eo conveniunt, ut prodromum hunc  
 inter characteres morbi atrocioris essentielles  
 numerent. Communicavit mecum cl. Balk,  
 praeceptor benevolus, ut repetita observatione  
 edoctum esse, ut, dissectis hoc morbo iugu-  
 • latis infantibus, eo major copia seri hydropici  
 in ventriculis existeret, quo vegetiora incita-  
 tionis morbosae hypersthenicae symptomata ad  
 ipsum mortis momentum usque persevera-  
 bant. Cum vero, ut nulla post obitum am-  
 plius in cava corporis exhalatio existat, in  
 aprico est, sequitur, undas hasce, dum aeger  
 adhuc viveret et status incitationis hypersthe-  
 ricae duraret, esse effusas. Objiciet forsan

<sup>b)</sup> Dissert. de Hydrop. et vascor. lymphatic. irritabili-  
 tat. Erlang. 1800.

<sup>c)</sup> Diss. de hydrop. cerebr. Lips. 1774.

<sup>d)</sup> On the Dropsy of the Brain. Lond. 1790.

<sup>e)</sup> Abhandl. üb. d. Krankheiten d. Kinder. Berl. 1794.

quisque, hyperstheniam non causam, sed sequelam esse humoris extravasati. Liceat vero, sequentibus argumentis opinionem hanc prorsus refutare.

- a) Aqua ventriculorum hydropica recens effusa mitissimi liquidi characterem fert, omni acrimonia chemica expers habetur, ideoque stimuli eo in gradu mordentis, ut talem incitationem incendere valeat, qualem morbus iste offert, munus obire nescit.
- b) Sola pressione mechanica phaenomena quidem stuporis et lethargi, non vero symptomata incitationis vividissimae apparent; quod sanguis in cerebro effusus dissolutus, quin imo cerebri suppuratio, quibus humoribus, lymphæ serosa multo acrioribus, medulla vehementius affici deberet, sat illustrent
- c) Status hypersthenicus gradu multo vegetior in primo morbi stadio apparet, in quo facultas caput cum agilitate movendi, et tot alia phaenomena, absentiam inundationis ventriculorum admodum praeclare testantur.
- d) Nec minus convincimur, quovis statu hypersthenico lymphæ effusionem produci. Hoc omni inflammatione intestinorum topica mire probatur et hic quidem non exsudatio phlogosin, sed haec illam semper antecedit.

Lympha, quae superficiem partis affectae madet, a sero hydropico ratione mixtionis modo differt, ita, ut prior materie fibrosa divitior sit, hoc vero aquosis partibus abundet.

IV. Denique etiam praeceptori iam laudato observationem debeo, *aquarum collectionem in hydrope chronico ratione quantitatis multo magis in eo morbi stadio excellere, cum vegetior adhuc aeger se habet, proportionem immixturam vero progredi, quo longior morbus jam imperat. Languescunt in dies vires, iis cum humorum motus, et sic minuitur vaporis exhalandi quantitas. Quare vero humoris hydropici iam effusi copia hoc in stadio non decrescit, cum exhalantium vasorum functio, ratione gradus, vasorum absorbentium functionem nunc melius respondeat, quam imò hac illam superet? Verum quidem est, copia aquarum augmenti plus, quam decrementi, capere videtur, quod theoriae meae conciliari posse primo intuitu perquam difficile videatur. Si autem perpendeamus venas sic dictas absorbentes non pares esse liquorem imbibendi, qui formam vaporosam exuit, in stillatitiam nunc abiturus; si quasi mucilaginosae consistentiae memores simus, quam aqua, qua cavitas hydropica turget, stagnatione sibi paravit; quis est, quin conce-*

dat, opinionem meam a verisimilitate toto coelo non abhorrere. An ex paucis hisce in hydropis] aetiologiam generalem prolatis praxis medica utilitatis aliquid capere posset, si acutioris ingenii censura non plane indigna haberentur, sique aucta et emendata ab illo prodirent, arbitrio iudicis aequi ac in arte versatissimi relictum esse libenter fateor. Nuperri-  
mae gravis rei medicae existimator, cl. *Len-  
tin* f) *Digitalēm purpuream*, in morbis hydro-  
pici illi exoptatam, *his ex causis* mire com-  
mendavit: „*Sie vermindere die Zahl der Puls-  
schläge, vermehre auf der andern Seite die  
Oscillation der Saugadern und halte den  
Krampf ab, u. s. w.*“ Haec evidenter pro-  
bant, senem experientissimum convictum esse,  
quanti aucta vasorum arteriosorum vis ad ge-  
nesin hydropis faciat. Caeterum ex sexcentis  
observationibus practicis constat, pharmaca ta-  
lia, quae mitiori modo stimulo agunt, mede-  
lae hydropis multo magis adfuisse, quam quae  
humorum motum exaequant.

f) Beiträge zur ausüb. A. W. III. Bd. Leipz. 1804.



# **T H E S E S.**

---

## **I.**

Hydropes, etsi plerique naturam asthenicam induunt, tamen et hypersthenica interdum notantur.

## **II.**

Paracentesis in hydropes saepius applicanda esset, quam aevo recentiori solet administrari.

## **III.**

Axioma, potum largiorem hydropicis recusandum esse, jure vituperatur.

## **IV.**

Aër purus et oxygenio dives non omnibus convenit morbis.

## **V.**

Ligaturam arteriae laesae obturationi, quam „Tamponade“ vocant, praefero.

## **VI.**

Solutionem placentae non semper, nec nimis diu, naturae solius viribus committendam esse censeo.

## **VII.**

E cibo potuque calido ii, qui asthenicis morbis corripiuntur, multum utilitatis capiunt.

---